Govor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar na Vrhu COP31

Antalya, 11. november 2026

Velja govorjena beseda.

Spoštovani sopredsedujoči,
gospe in gospodje.

Naj navedem štiri razloge, zaradi katerih sem danes tukaj.

Prvi razlog je, da spomnim na nekaj, kar bi moralo biti samoumevno, a očitno ni. Sporočilo podnebne znanosti je jasno in glasno: človekova dejavnost povzroča globalno segrevanje in njegove posledice. O tem ni nobenega dvoma. Prav nobenega. Če ne priznamo znanstvenih spoznanj o podnebju, živimo v zanikanju. Voditelji se moramo odločno zavzemati za upoštevanje teh spoznanj. Naša odgovornost je, da znanstvene dokaze pretvorimo v politično ukrepanje in zagotovimo, da odločitve temeljijo na dejstvih in ne na kratkoročnih političnih interesih.

Drugi razlog je, da so ljudje jasno izrazili svoje mnenje. Pred dvema letoma je raziskava Programa Združenih narodov za razvoj pokazala, da si več kot 80 odstotkov vprašanih želi, da bi njihove države presegle medsebojna razhajanja in združile moči v boju proti podnebnim spremembam.

Gospe in gospodje,

to so ljudje, ki jih zastopamo. Preživetje številnih med njimi, zlasti na svetovnem jugu in v pacifiški regiji, je odvisno od naših odločitev. Ali imamo res pravico, da jih preslišimo? Nimamo je, ker s pravicami ne moremo barantati. Zavezali smo se, da bomo te pravice zaščitili. Tu smo zato, da to zavezo izpolnimo.

Najmanj, kar moramo doseči, je, da iz Antalije odidemo z dogovorom o pospešitvi in okrepitvi skupnih prizadevanj za uresničitev dolgoročnih ciljev Pariškega sporazuma.

Tretji razlog je, da se pridružim strokovnjakom, predstavnikom civilne družbe in oblikovalcem politik, ki pozivajo, da je na svetovni ravni prehod s fosilnih goriv nujen. Drži, da mora biti ta prehod postopen. Biti mora pravičen in upoštevati različne okoliščine v posameznih državah. Vendar postopnost ne sme postati izgovor za neskončno odlašanje. Čas je, da se s tem vprašanjem odkrito spoprimemo in začnemo izpolnjevati svoje zaveze. Tukaj nismo zato, da bi si zatiskali oči pred interesi velikih naftnih družb ali kratkoročnim finančnim koristim dajali prednost pred našo prihodnostjo. Če se ne moremo strinjati, da morata biti človekovo dostojanstvo in spoštovanje narave v središču naših odločitev, ali nam potem sploh še ostane kaj, kar bi nas kot človeštvo povezovalo?

01 478 12 09, gp.uprs@up-rs.si, Erjavčeva 17, SI-1000, Ljubljana

In četrti razlog je, da bodo mladi živeli s posledicami odločitev, ki jih sprejemamo danes. V Sloveniji se redno pogovarjamo z mladimi ter prisluhnemo njihovim predlogom in rešitvam. Toda samo dialog ni dovolj. Njihovo sodelovanje mora imeti resnično veljavo, njihov glas pa mora sooblikovati naše odločitve. Odgovorni smo, da zavarujemo njihovo temeljno pravico – in tudi svojo – do čistega, zdravega in trajnostnega okolja.

Sprašujem se, kako dolgo še lahko od mladih pričakujemo, da bodo potrpežljivo čakali, medtem ko mi še vedno odlašamo z odločnim ukrepanjem, ki ga zahtevajo podnebne spremembe.

Hvala.